

2. DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1282
Toplantı Tarihi/Sayısı : 11.12.2025/68
Karar Numarası : 2025/795
Başvuran : ...
Başvuran Vekili/ Vasisi : -
Adres :
Muhatap Kurum/Kişi : Sincan 3 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğü
Muhatap Vekili/ Vasisi : -
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuranın koğuştaki bir mahpus tarafından darp edildiği ve sonrasında revirde infaz ve koruma memurları tarafından kötü muameleye uğradığı iddialarına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle;

a. 7/6/2024 tarihinde kaldığı koğuşun 8'inci kabininde ... ile tartışma yaşadığını,

b. ..., ve ...'ın koğuş içerisinde Kurum işleyişine uygun olmayan ve yasak nitelikte eylemler gerçekleştirdiğini,

c. İdarenin koğuştaki gerçekleşen yasa dışı faaliyetlere müdahale etmediğini,

ç. Psikolojik rahatsızlığının bulunduğunu bu nedenle psikiyatrik tedavi kapsamında ilaç kullandığını, ...'ın ilaçlarını kendisine vermesi için tehditte bulunduğunu ve hakaret ettiğini,

d. Olayın yaşandığı gece ilaç almak için kabinin ışığını açtığında ...'ın kendisine hakarete bulunduğunu ve yumruk attığını,

e. Bunun üzerine acil çağrı butonuna bastığını ve nöbetçi memurların geldiğini,

f. Memurların ifadelerini aldığını ve onları revire götürdüğünü, kıyafetlerinin çıkartıldığını ve kalorifer borusu ile dövüldüklerini, iddia etmektedir.

3. Muhatap Sincan 3 No.lu L Tipi Kapalı Ceza İnfaz Kurumu Müdürlüğünden alınan yazılı görüşte özetle;

a. Koğuşlarda bulunan kabinler içerisinde kameranın bulunmadığını ancak 7/6/2024 tarihinde saat

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

02.00'den sonra gerçekleşen olaya dair ortak alan kamera görüntülerinin incelendiği,

b. Saat 02.04'te 8'inci kabin çevresinde hareketliliğin olduğunun görüldüğünü, acil durum butonu çağırısından sonra 02.19'da görevli memurların koğuşa gelip mahpusları dışarı çıkardıklarını, mahpusların kavgaya ettiğinin anlaşıldığı,

c. ...'ın saat 02.28'de revire götürüldüğünü, 02.29'da revirden çıkarıldığını sonrasında adli muayene raporu almak üzere Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesine götürüldüğü,

ç. Olayın akabinde ... ve ... hakkında disiplin soruşturması başlatıldığı,

d. Disiplin Kurulu Başkanlığının 13/6/2024 tarihli ve ... no.lu ceza verme kararı ile iki mahpusa da "1 gün hücreye koyma" disiplin cezası verildiği, belirtilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından yazılı görüş sunulmamıştır.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "*Kişinin dokunulmazlığı, maddi ve manevi varlığı*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili bölümünde "*Herkes, yaşama, maddi ve manevi varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir... Kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.*" hükmü yer almaktadır.

6. 6/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (i) bendinde; "*Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek*" Kurumun görev alanları arasında düzenlenmiştir.

7. 6701 sayılı Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin birinci ve sekizinci fıkralarında, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin Kuruma bizzat başvuru yapabileceği hükme bağlanmıştır.

8. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "*Ön inceleme yapılması*" başlıklı 48'inci maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümünde "*Kuruma yapılan başvurular, inceleme ve araştırmaya geçilmeden önce ön incelemeye tabi tutulur...*" hükmü yer almaktadır.

9. Mezkûr Yönetmelik'in "*Karar türleri*" başlıklı 65'inci maddesinde; "*Kurum, yapılan başvuru veya resen inceleme kapsamında yaptığı inceleme ve araştırma sonucunda incelenemezlik kararı, gerekçeli kabul edilmezlik kararı, gönderme kararı, ihlal kararı, idari yaptırım kararı, uzlaşma kararı, ret kararı ve karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir.*" hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

10. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

11. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde, insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, Kurumun görevleri arasında yer almaktadır.

12. Başvuran dilekçesinde, ... ile tartışma yaşadığını ve akabinde koğuşa gelen görevli memurların revirde kendisini kalorifer borusu ile darp ettiğini iddia etmektedir.

13. Muhatap Kurum, başvuranın iddialarına ilişkin olarak sunduğu yazılı görüşünde; olayın gerçekleştiği 8'inci kabinde kameranin olmadığını, ortak alanda bulunan kamera görüntülerinden kabinde bir olayın gerçekleştiğinin anlaşıldığını, acil durum çağrısından sonra görevli memurların koğuşa intikal ettiğini ve mahpusların kavga ettiklerini beyan ettiğini, olay sonrası mahpusların adli muayene raporu için hastaneye götürüldüğünü ve mahpuslar hakkında disiplin soruşturması yürütülerek, 1 gün hücreye koyma disiplin cezası verildiğini belirtmektedir.

14. İşkence ve kötü muamele, uluslararası ve ulusal mevzuatta mutlak olarak yasaklanmaktadır; Birleşmiş Milletler (BM) Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 7'nci maddesine göre *"Hiç kimse işkenceye ya da zalimane, insanlık dışı ya da küçük düşürücü muamele ya da cezalandırmaya maruz bırakılamaz. Özellikle, hiç kimse kendi özgür rızası olmadan tıbbi ya da bilimsel deneylere tabi tutulamaz."* Benzer şekilde, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) *"İşkence yasağı"* başlıklı 3'üncü maddesine göre *"Hiç kimse işkenceye, insanlık dışı ya da onur kırıcı ceza veya muamelelere tabi tutulamaz."* Anayasa'nın 17'nci maddesi uyarınca da kimseye işkence ve eziyet yapılamaz; kimse insan haysiyetiyle bağdaşmayan ceza veya muameleyle tabi tutulamaz.

15. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM), AİHS'in 3'üncü maddesinde yer alan işkence ve kötü muamele yasağının, demokratik toplumun en temel değerlerinden birini güvence altına aldığını belirtmektedir (AİHM, *Bouyid v. Belgium*, B. No: 23380/09, 28/9/2015, p. 81). AİHM, 3'üncü maddenin öncelikle, Devletlere kendi yetki alanında bulunan kişilere ciddi zarar vermekten kaçınma yönünde negatif bir yükümlülük yüklediğini belirtmektedir (*Hristozov and others v. Bulgaria*, B. No: 47039/11 ve 358/12, 29/4/2013, p. 111).

16. Bunun yanında, AİHM içtihadına göre Devletlerin, yetkileri altında bulunan kişilerin, üçüncü kişiler tarafından gerçekleştirilen kötü muameleyle de maruz kalmamaları için gerekli önlemleri alma yükümlülüğü bulunmaktadır. Kötü muamele yasağında devletlerin *pozitif yükümlülüğü* olarak belirtilen bu yükümlülük; kötü muameleyle karşı yasal ve idari koruma çerçevesi oluşturma, bireyleri kötü muamele riskine karşı korumak için fiili (operasyonel) tedbirler alma ve kötü muameleyle ilişkin savunulabilir iddialar bulunduğu etkilili bir soruşturma yürütme yükümlülüğünden oluşmaktadır (AİHM, *Opuz v Türkiye*, B. No: 33401/02, 9/6/2009, p. 128).

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

17. Başvuran, ... tarafından daha önce çeşitli sebeplerle tehdit edildiğini, ...'ın kullandığı ilaçları kendisine vermesini istediğini, olayın yaşandığı gün 7/6/2024 tarihinde ilacını almak için dolabı açtığını ve ...'ın kendisine hakaret ettiğini ve yumruk attığını, kendisinin bir karşılık vermediğini ve acil çağrı butonuna bastığını, gelen görevli memurların onları revire götürdüğünü ve revirde kalorifer borusu ile darp ettiğini iddia etmektedir.

18. Başvuranın iddialarını araştırmak için muhatap Kurumdan 7/6/2024 tarihinde olayın gerçekleştiği saate dair kamera kayıtları talep edilmiştir. Muhatap Kurum kabin ve revir içerisinde bir kameranın bulunmadığını belirterek, kabin ve reviri en yakın şekilde gören kamera kayıtlarını paylaştığını belirtmiştir.

19. Paylaşılan ilk kamera görüntüsü 14 dakika (dk.) 10 saniyeden oluşmakta ve koğuş içini ve bir kabinin girişini göstermektedir. Bu görüntülerden, söz konusu kabinin içerisine doğru mahpusların hareketlendiği, kabine birden fazla mahpusun girdiği, sonrasında bazı mahpusları çıktığı ve kabini dışardan izlediği, 10 dk. boyunca kabine bazı mahpusların girip çıkmaya aralıklarla devam ettiği ve 12. dk'da iki infaz ve koruma memurunun geldiği ve görüntünün alındığı bölümde bulunan mahpusların tamamının aşağıya indirildiği anlaşılmaktadır.

20. Paylaşılan ikinci kamera görüntüsü 43 saniyeden oluşmakta ve koğuşun bulunduğu koridor alanını göstermektedir. Bu görüntülerden, iki mahpusun koğuştan çıkarıldığı ve infaz ve koruma memurları eşliğinde götürüldüğü anlaşılmaktadır.

21. Paylaşılan üçüncü kamera görüntüsü 1 dk. 25 saniyeden oluşmakta, revir girişi ve koridor alanını göstermektedir. Bu görüntülerden, iki mahpusun ayrı ayrı revir odasına alındığı, dışarda üç infaz ve koruma memurunun beklediği, mahpusların revir odasından ayrı ayrı çıkarıldığı, iki mahpusun hem odaya girerken hem de çıkarken üzerlerinin giyinik olduğu hususları anlaşılmaktadır.

22. 7/6/2024 tarihinde infaz ve koruma memurları tarafından düzenlenen tutanakta özetle; olayın saat 02.20 sularında gerçekleştiği, mahpusların tartıştıkları ve birbirlerine vurduklarını beyan ettikleri, mahpusların vücutlarında darp ve cebir izinin olup olmadığının kontrolü için revire götürüldüğü ve vücutlarında kızarıkların olduğunun görülmesi üzerine Ankara İl Sağlık Müdürlüğü Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesine sevk edikleri belirtilmiştir.

23. Başvuranın Sincan Eğitim ve Araştırma Hastanesi tarafından düzenlenen ... protokol no.lu genel adli muayene raporunda; *"kavgaya karışan hasta burnuna darbe aldığını beyan etti. Burun içi ve postnazal kanama odağı görülmedi ... sağ göz altında hiperemi izlendi."* bulgularına yer verilmiştir. ...'ın ... protokol no.lu genel adli muayene raporunda; *"kavgaya karışan hastanın sağ göz altında hiperemi izlendi"* bulgusuna yer verilmiştir.

24. Somut olay kapsamında sunulan adli muayene raporlarından mahpusların karşılıklı olarak birbirine şiddet uyguladığı, kamera görüntülerinden memurların olaydan kısa bir süre sonra koğuşa geldiği ve olayın gerçekleştiği gün içerisinde hastaneye götürüldükleri anlaşılmaktadır.

25. Devletlerin kötü muamele yasağına karşı alıkonulma merkezlerinde bulunan kişileri, üçüncü kişilerin kötü muamelesinden de koruma yükümlülüğü bulunmaktadır. Ancak, AİHM Devletlerin bu anlamdaki pozitif yükümlülüğünü, insan davranışının öngörülemezliği ve öncelikler ile kaynaklar bakımından yapılması gereken

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

operasyonel tercihler dikkate alınarak, makul olmayan veya orantısız bir yükümlülük getirmeyecek biçimde değerlendirmektedir (AİHM, *X ve Diğerleri v. Bulgaristan*, B. No: 22457/16, 2/02/2021, p.183.)

26. Bu bağlamda, ceza infaz kurumu yetkilileri aralarında husumet bulunan mahpusları koşullar elverdiği ölçüde aynı koşuğa bulundurmamalı, bunun mümkün olmaması halinde birlikte kalan husumetli mahpusların durumunu belirli aralıklarla gözlemlemeli, koşuğa huzursuzluk ve tartışma olmasını engellemelidir. Başvuranla diğer mahpus arasında gerçekleşen tartışmanın karşılıklı olduğu; iki mahpusun da adli muayene raporunda göz altında hiperemi bulgusunun saptandığı, başvuran tarafından acil çağrı butonuna basılmasını takiben memurların koşuğa hızlı bir şekilde gelerek, koşuğ içerisinde gerekli önlemleri aldıkları anlaşılmaktadır.

27. Revir ve 8'inci kabin içerisinde kamera bulunmasa dahi ceza infaz kurumu ilgili alanların en yakın görüntüsü alan kameraların görüntülerini paylaşmış, revir biriminde mahpusların 1 dk. kaldığı anlaşılmış, mahpusların kısa süre içerisinde ve üzerlerinde giysi ile odadan çıktığı izlenmiştir. Bu veriler ışığında, başvuranın revirde görevli memurlar tarafından darp edildiğı iddiasını doğrulayan yeterli delile ulaşılammamaktadır.

28. Sonuç olarak, başvuranın mevcut delil standardı bakımından infaz ve koruma memurları tarafından darp edildiğı iddiasının ispatlanamadığı gerekçesiyle kötü muamele yasağının ihlal edilmediğı kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KÖTÜ MUAMELE YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğıne ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

11/12/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır

Av. Selami AÇAN
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dilek ERTÜRK
Üye

e-imzalıdır

Av. Erol GÖKDÖL
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>

e-imzalıdır

Dr. Ömer ÇELEN
Üye

e-imzalıdır

Selma ÖZTÜRK PINAR
Üye

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA

Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899

e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr

İnternet Adresi : <http://www.tihek.gov.tr/>